

VWG

**ONDERZOEK FLORA-FAUNA PASSAGES
BEATRIXKANAAL TE EINDHOVEN**

GEDEELTE BRUG A2 TOT BRUG A58

Aangeboden door: Vogelwerkgroep de Kempen
Commissie Stadsvogelprojectgroep Eindhoven
Postbus 386 5500 AJ Veldhoven

Samensteller : W.D.Veenhuizen. juli 1994.

INHOUDSOPGAVE

BLADZIJDE

1.	Inleiding	3
2.	Inventarisatie/analyse	4
2.1	Algemeen	4
2.2	Inventarisatie per brug	5
3.	Conclusies/aanbevelingen	6
3.1	Conclusies per brug	6
4.	Samenvatting	8

bijlage tekening 1; situering gebied
 tekening 2; principeschets

1. Inleiding

Tijdens een vergadering van het Milieugroepenoverleg van 1 juni jongstleden, heb ik aangeboden om nader onderzoek te doen naar de mogelijkheden en knelpunten van ekologische passages langs en nabij een aantal bruggen over het Beatrixkanaal. Het betreft het gedeelte vanaf de Noord-Brabantlaan in het zuiden tot de A 58 in het noorden.

In het Streekplan wordt Het Beatrixkanaal aangegeven als een verbindingszone tussen De Dommel in het zuiden en het Wilhelminakanaal in het noorden.

Het is bekend dat als gevolg van de infrastructuur vele leefgebieden voor plant en dier worden doorsneden. De uitwisseling, de migratie en dus de vestiging van plant-, en diersoorten worden hierdoor vaak sterk belemmerd.

Er ontstaan deelpopulaties en door genetische verarming (bloedverversing) kunnen deze plant en dierpopulaties uitsterven. Deze versnippering van landschapselementen kunnen in een aantal gevallen door middel van kunstmatige voorzieningen worden verzacht, zodat er wel uitwisseling en doorgang kan plaats vinden. (tunnels, cerviducten)

In het volgende hoofdstuk wordt hier verder op ingegaan en worden de bruggen over het Beatrixkanaal aan een beknopt onderzoek onderworpen.

2. Inventarisatie/analyse

2.1 Algemeen

Het Beatrixkanaal heeft een waterbreedte van ongeveer 15.00 meter en is aan beide zijden voorzien van steile grazige taluds, die worden afgewisseld door boombeplantingen, houtsin- gels en struwelen.

De aktuele en potentiële natuurwaarden zijn interessant, waar- door de Provincie het Beatrixkanaal als verbindingszone in het Streekplan heeft opgenomen.

Voor de flora en fauna van en langs het kanaal zijn een aantal barrières ontstaan.

De flora, verspreiding van zaden zal voornamelijk plaatsvinden door middel van de wind, het water en diersoorten. De versprei- ding is afhankelijk van de soort en standplaats.

De fauna, zoogdieren, dispersie en verbreiding langs wegen watergangen, en beplantingselementen, welke tevens zorg dragen voor dekking.

Vogels, door hun vliegend vermogen is een snelle en verre verspreiding mogelijk. Vogels zijn biotoop gebonden, de ekolo- gische infrastructuur is voor alle soorten van groot belang.

Amfibieën/Reptielen, dispersie en verbreiding soortgebonden. Actieradius tot 1 kilometer. De ekologische infrastructuur is voor alle soorten van groot belang.

Insekten/Dagvlinders, dispersie en verspreiding van enkele meters tot enkele kilometers. De ekologische infrastructuur voor alle soorten van groot belang.

2.2 Inventarisatie per brug

BRUG RIJKSWEG A2

Voor alle diersoorten een zware barrière, behalve voor vissen(watergebonden) en enkele vogelsoorten.

Zoogdieren; Voor alle voorkomende soorten, Ree, Vos, Bunzing, Wezel, Eekhoorn, Mol, Egel, Haas, Konijn en diverse Muizensoorten is de uitwisseling langs het kanaal onmogelijk.(vleermuizen?) Langs beide zijden van het kanaal stopt de oever, (het talud) en de beplanting. De dieren zoeken toch een uitweg, naderen de snelweg, raken in paniek en steken toch de weg over, of keren terug. Op de snelweg vinden zij zeker de dood.

De uitwisseling of passage richting oost-west is eveneens problematisch. De dieren zullen moeten zwemmen. Het zwemmen is geen probleem, wel de steile betonnen beschoeiing tussen oever en water.

De dieren kunnen er niet uit komen en verdrinken.

Vogels; Vliegend met kanaal mee, volgen ze de beplantingsstroken op de taluds. Weinig soorten zullen onder de brug doorvliegen, doch er over heen, hierdoor zijn verkeersslachtoffers zeer wel mogelijk.

Vogels welke het kanaal haaks overvliegen zullen weinig problemen ondervinden.

Amfibieën/Reptielen; Tijdens dispersie en voortplantingstrek kunnen ze te water geraken, door de aanwezigheid van de steile betonnen beschoeiing kunnen ze het land niet meer bereiken.

Dagvlinders; Een kleine actieradius, breedte van het kanaal kan voor vele soorten al een barrière zijn. Verbinding noord-zuid, vise versa geeft bij drukke verkeerswegen veel slachtoffers.

BRUG ANTHONY FOKKERWEG

Eveneens voor alle diersoorten een zware barrière, behalve voor vissen(watergebonden) en enkele vogelsoorten.

De westelijke passage, onder de brug door is voor verschillende kleine zoogdieren nog wel mogelijk. De klinker bestrating kan belemmerend werken.

De oostelijke passage wordt problematischer. Nabij het viaduct

is maar een berm van enkele meters aanwezig.
Veel diersoorten bewegen zich direkt langs de oeverszone. Veel diersoorten worden daardoor gedwongen de Vensedijk te passeren en de Anthony Fokkerweg over te steken.
Hierdoor zullen er onder de diverse diersoorten weer vele slachtoffers vallen.

BRUG LANDSARD

Voor alle diersoorten een redelijk te nemen barrière.

De passage is smal en de beide taluds zijn voorzien van gras.

De westelijke passage kan problemen geven in verband met de parallelweg, de Spottersweg.

BRUG OIRSCHOTSEDIJK

Voor alle diersoorten een redelijk te nemen barrière.

De passage is smal en de beide taluds zijn voorzien van gras.

BRUG RIJKSWEG A 58 NIET ONDERZOCHT

3 Conclusies/aanbevelingen

3.1 Conclusies per brug

in dit hoofdstuk wordt ingegaan op de knelpunten en de mogelijke verbeteringen om de uitwisseling van diersoorten beter te laten verlopen.

BRUG RIJKSWEG A2

Aan beide zijden van het Beatrixkanaal voor vele diersoorten een onmogelijke passage.

Oplossing; Houten gording of remming aan beide zijden.
Ruige beplanting of moeraszône westzijde, gedeelte Noord-Brabantlaan/A2.
Uitstapplaatsen. (water/land/trap/puin).
Detail onderzoek. (gebruik en monitoring)

De houten gording dient minimaal 0.30 meter breed te zijn, en kan door middel van keilbouten aan de ballustrade worden bevestigd.

De houten gording dient contact te hebben met de oever, zodat een onbelemmerde doorgang wordt verkregen.

BRUG ANTHONY FOKKERWEG

Aan beide zijden van het Beatrixkanaal voor vele diersoorten een onmogelijke passage.

Oplossing; Houten gording of remming aan beide zijden.
Verwijderen klinkerbestrating onder viaduct westzijde.
Geen verbeteringen mogelijk.
Uitstapplaatsen.
Detail onderzoek.

BRUG LANDSARD

Aan beide zijden van het Beatrixkanaal voor vele diersoorten een redelijke passage.

Oplossing; Uitstapplaatsen.
Detail onderzoek.

BRUG OIRSCHOTSEDIJK

Aan beide zijden van het Beatrixkanaal voor vele diersoorten een redelijke passage.

Oplossing; Uitstapplaatsen. Detail onderzoek.

4. Samenvatting

De commissie Stadsvogelprojectgroep Eindhoven, onderdeel van Vogelwerkgroep De Kempen, heeft een beknopt onderzoek gedaan naar de relaties en knelpunten betreffende de ekologische passages langs het Beatrixkanaal.

We hebben ons beperkt tot het traject brug A2 tot brug A58.

Om de uitwisseling van dierpopulaties en daardoor hun overlevingskansen te vergroten hebben we een aantal mitigerende, (verzachtende) kunstmatige oplossingen voorgesteld.

Het maken van corridors, door middel van houten gordingen aan de betonnen brugdelen (A2 en Anthony Fokkerweg)

Voorgesteld wordt een ruige moeraszone te laten ontstaan tussen het viaduct aan de Noord-Brabantlaan en het viaduct van de A2 (westzijde).

Verder wordt voorgesteld een aantal uitstapplaatsen te maken en detail onderzoek te doen naar de flora en fauna van het Beatrixkanaal om zodoende de natuur- en dierbewegingen beter te kunnen lokaliseren, en dit middels een beheersplan vast te laten leggen.

HELMINGKANAAL

Breeven

N.S. Hertogenbosch

A58

ekkerrijt

Brug Oirschotse Dijk

Mispelhoeftw

Bedrijventerrein Acht

Oirschotse Dijk

N. Foldersweg

Brug Landgard

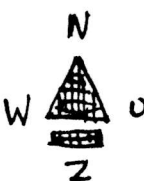
Brug Ant. Foldersweg

BEATRIXKANAAL

ZH GROTE BEEL

Eindhoven

Landgoed WIGLEWAAL



fietsbrug

Brug A2

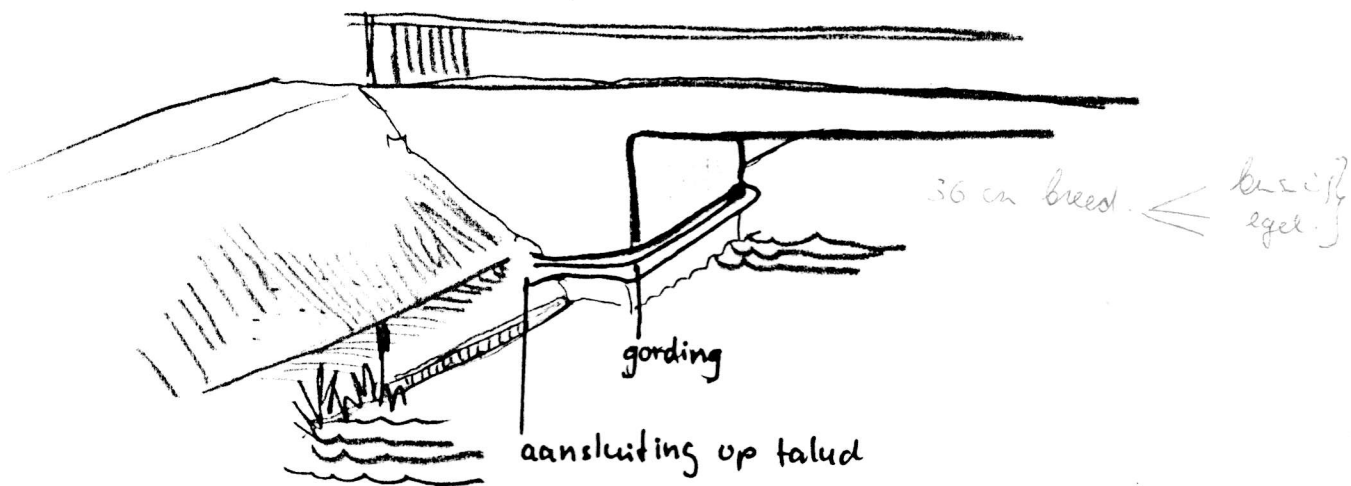
Noord Brabantlaan

BEATRIXKANAAL

Ekologische passages NOORD-ZUID
Flora - Fauna

VOGELWERKGROEP DE KEMPEN
- stadsvogelprojectgroep Eindhoven

Tekening 1



Principeschets

Tekening 2